

Forslag til budgetinitiativ i budget 2024-2027

INITIATIV 8.5: Færre biologiske drivmidler og mere elektrificering

Fremsat af: Udvalget for trafik og regional udvikling
Radikale Venstre

Formål og indhold:

Det foreslås at reducere brugen af HVO, biogas og lignende bio-drivmidler for til gengæld at investere i elektrificering.

Administrationen beskriver muligheden for at reducere brugen af bio-drivmidler, samt hvor et eventuelt provenu ville kunne benyttes til at fremme elektrificering.

Administrationens vurdering:

Omstilling af regionens busdrift

Region Hovedstaden har tre buslinjer, der kører med HVO (Hydrotreated Vegetable Oil): 390R, 600S og 91N. Prisen på HVO (hydrotreated vegetable oil) er i kontrakten fastsat til at følge prisudviklingen på diesel. Dermed kan prisstigninger på HVO ikke overstige prisstigninger på diesel. Linjernes driftsøkonomi er derfor ikke påvirket af de store prisstigninger på HVO, som det ses fx på buslinjer i andre regioner og kommuner.

Movia følger EU-kravene til bæredygtigheden af biobrændsler. Biobrændsler skal medføre en CO₂-reduktion igennem hele livscyklussen på mindst 65% og må ikke produceres af materialer fra vådområder, skov- og tidligere skovarealer. I kontrakterne for 390R, 600S og 91N er der krav om at benytte 2. generations biobrændsel, der skal fremstilles af restprodukter som for eksempel halm, slagteriaffald eller ikke-spiselige dele af planter.

Buslinjerne 600S og 91N er i udbud og er dermed allerede ved at blive omstillet fra HVO til nulemission. Det blev vedtaget af regionsrådet på mødet d. 25. oktober 2022. Begge buslinjer omstilles dermed fra HVO til nulemission i december 2024. Det er ikke muligt at fremrykke dette. Omstillingen forventes at medføre en begrænset meromkostning for regionen på omkring 0,5 mio. kr. om året.

390R har kontraktudløb senest i 2028. Hvis regionen ønsker at afbryde kontrakten før tid, med henblik på at omstille til nulemission, må der forventes en bodsbetaling som kompensation til operatøren. En bodsbetaling for at afbryde kontrakten på 390R skal forhandles med operatøren. Der er særlig usikkerhed omkring størrelsen på bodsbetalingen i de kommende år, hvor mange kommuner forventes at gennemføre besparelser på busdriften, hvorfor der potentielt skal forhandles bodsbetalinger for en del kontrakter.

Da regionen ikke har ekstraordinære omkostninger for HVO, forventes der intet eller meget begrænset provenu ved at forcere omstilling til nulemission. Der vil være en 2-årig udbudsproces for en ny kontrakt på 390R, hvorfor en omstilling tidligst kan finde sted fra 2026. Det forventes at kunne medføre en besparelse ved at skifte fra HVO til diesel, men der vil være behov for afklaring med Movia.

Omstilling af regionens egen flåde

I perioden 2013 til 2023 er andelen af CO₂-neutrale køretøjer i regionens samlede flåde* steget fra 5% til 55%. Dette omfatter ikke akutberedskab, traktorer, maskiner, trailere og motoriserede køretøjer på færre end fire hjul.

På nuværende tidspunkt tæller regionens samlede flåde 390 køretøjer, som er fordelt som følgende:

- 176 køretøjer (45%) med benzin/diesel motor
- 53 køretøjer (14%) med biogas motor
- 161 køretøjer (41%) med elektrisk drivline (motor og batteri)

I 2023 forventes yderligere 16 fossile køretøjer omstillet, hvilket vil bringe den samlede andel af CO₂-neutrale og emissionsfrie køretøjer op på 59%.

I perioden 2024-2027 forventer administrationen at omstille yderligere 52 fossile køretøjer primært til el. Enkelte mellemstore køretøjer kan markedet endnu ikke levere med elektrisk drivline. Det betyder, at biogas er den eneste reelle mulighed for at opnå tilstrækkelig lasteevne og rækkevidde. Det bemærkes i den forbindelse, at det i 2023 er nødvendigt at afskaffe fem af denne slags køretøjer.

Regionen råder i dag over 17 tunge køretøjer med biogasmotor. Disse blev indkøbt hovedsageligt i perioden 2019-2020, hvor forståelsen var, at miljøbelastningen fra biogas var mindre og dermed bedre end diesel. Levetiden på denne flåde er min. 15 år og en tidlig udskiftning vil være omkostningstung, da; a) markedsprisen for el-lastbiler er tre-fire gange anskaffelsesprisen på et biogas-køretøj, b) servicekontrakter på el-køretøjer prissættes ca. 10% højere end for fossile køretøjer og c) der skal ydermere investeres i ladeinfrastruktur. Således vil en tidlig udskiftning, baseret på den aktuelle markedspris, kræve investeringer i størrelsesorden 74,0 mio. kr. til køretøjer og 8,3 mio. kr. til etablering af den nødvendige ladeinfrastruktur.

Konsekvenser:

Skriv tallene med 1 decimal.

Økonomi (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Etableringsudgifter	4,5	4,7	5,0	78,2
Løn (til evt. nye årsværk)	0	0	0	0,6
Øvrig drift	0,6	0,6	1,1	9,4
Udgifter i alt	5,1	5,3	6,1	88,2

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Personale (antal)	2024	2025	2026	2027
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	0	0	0	1

Evt. uddybende beskrivelse:

Busdrift: Omfanget af kompensationen til operatørerne samt evt. meromkostninger ved omstilling til nulemission kendes ikke. Derfor er beløbene for omstilling af 390R behæftede med store usikkerheder. Der estimeres merudgifter for 0,5 mio. kr. om året fra 2026.

Egen flåde: År 2024 til 2026 afspejler omkostning ved løbende udskiftning af 40 mindre diesel og biogas person- og varebiler til elektrisk drivline. År 2027 omfatter udskiftning af 12 mindre fossile køretøjer samt tidlig udskiftning af 17 biogas lastbiler (74,0 mio. kr.).

"Øvrig drift" dække over etablering af påkrævet ladeinfrastruktur; ialt ca. 60 ladestandere til lette køretøjer og lademulighed til 17 lastbiler (2027).

Finansiering:

Sundhedskassen	99%
Den regionale udviklingskasse	1%
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Region Hovedstaden vil reducere klima- og miljøbelastningen fra regionens buslinjer. Derfor fremrykker vi omstillingen af buslinje 390R til nulemission.

Regionen vil se på muligheden for at reducere brugen af bio-drivmidler, samt hvor et eventuelt provenu ville kunne benyttes til at fremme elektrificering.

Vi ønsker i regionen løbende at reducere klima- og miljøbelastningen fra regionens flåde af køretøjer via løbende omstilling fra fossil til elektrisk drivline.

Regionen råder i dag over 17 tunge køretøjer med biogasmotor.

I 2023 forventer regionen at omstille yderligere 16 fossile køretøjer, hvilket vil bringe den samlede andel af CO₂-neutrale og emissionsfrie køretøjer op på 59%.

I perioden 2024-2027 forventer administrationen at omstille yderligere 52 fossile køretøjer, primært til el.

Initiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget vil bidrage til FN's verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion at reducere regionens udledning af CO₂ og luftforurening. Bidraget til CO₂-reduktioner fra busserne vil dog være begrænset, da 390R allerede drives af CO₂-venligt drivmiddel.

Forslaget vil bidrage til FN's verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion ved at reducere regionens udledning af CO₂ og luftforurening. Bidraget til CO₂-reduktioner fra egen flåde vil dog være relativt større ved først at fokusere på at elektrificere lette benzin- og dieselkøretøjer frem for specifikt lastbiler, der allerede drives af CO₂-venligt drivmiddel.